

■ Claes Andersson.

CLAES ANDERSSON, 81

Psykiatri, kirjailija, jazzmuusikko,
entinen kansanedustaja.

'Kateus vie kalatkin vedestä? Oletko joskus kateudesta vihreä? Kärsitkö pippeli- vai kikkelikateudesta?

Kateus – kapitalismin alkuvoimako?

Ilman kateutta ei ole kilpailua, ilman kilpailua ei ole demokratiaa eikä hyvinvointia?

Miks tuoll on isompi ku mulla?

Johtaako kateus maapallon tuhoutumiseen, sotiin ja kansamurhiin ja huonoihin vitseihin suomalaisista, ruotsalaisista ja norjalaisista?

Minulla on sentään hyvä omatunto, senkin rikas paskiainen!

Väität että et ole koskaan kateellinen?

Vähän kyllä harmittaa kun yks älypää keksi kirjoittaa tuon pienen kirjasen Jäämiehestä.

Etkä siis ollut kateellinen?

No, ei oikeastaan, enemmän harmistunut kun en itse keksinyt samaa.

Näin tuon veijarin *Hyvissä ja huonoissa uutisissa*, se oli valtavan hauska ja älykäs mies!

Sellaistako ei voi kadehtia?

Ei!

Miksi halveksit mammonaa ja luksusta?

Koska rikkaus on varkautta!

Olet siis vapaa kateudesta?

En ole vapaa kateudesta, mutta minun kateuteni on turhaa ja jopa romanttista – sentimentaalista.

Selitä!

Vanhana gubbenä olen kateellinen nuoruudelle.

Olen kateellinen eletylle elämälle, juoksemiselle, saunomiselle ja seksille, hyvin paljon seksille!

Etkö kadehdi edes valtaa?

En todellakaan kadehdi, valta tuo ongelmia, vihamiehiä, vastuuta, valvomista – ja kadehtimista.

Miksi olisin kateellinen sellaisesta käärmeenpesästä?”

LAURI NUMMENMAA, 41

Lääketieteellisen kuvantamisen apulaisprofessori, psykologi.

'Kateudelta ei vältty kukaan. Se kertoo meille omasta epätäydellisyydestämme – tai ainakin siitä, että kuvittelemme olevamme huonompia kuin toiset. Kateus on yksi alkukantaisten motiiviemme moottoreista. Se ei ole pelkkä ajatus toisten paremmuudesta, vaan voimakas tunne omasta huonommuudesta. Siksi kateus on sekä mielelle että keholle raskas taakka kannettavaksi.

Kateuden kohteita on rajattomasti aina toisten omaisuudesta asemaan, puolisoihin, ulkonäköön ja persoonallisuuden piirteisiin. Kateus kertoo meille, mitä arvostamme – se paljastaa, että asemamme yhteisössä on meille tärkeä. Kateuden tehtävänä on varmistaa, ettei meistä tule heittopusseja. Jos tyytyisimme paikkaamme hierarkian alimmilla portailla, meillä ei olisi syytä kadehtia toisten onnea.

Kateus on pienten piirien tunne. Kadehdimme harvoin julkkiksia, joiden asemaa emme voi saavuttaa. Työkaverit tai sisarukset ovat otollisempia kohteita. Sosiaalisen median aikakaudella kateus on helppoa: toisten elämän parhaat puolet ovat jatkuvasti näkyvillä.

Kateus kaventaa näkökenttämme. Kuvittelemme toisten elämän olevan kadehdittavampaa kuin se on, koska ihmiset ovat taitavia peittämään huonot puolensa toisten seurassa.

Pidämme kateutta moraalisesti paheksuttavana ja hävettävänä, koska se on pohjimmiltaan egoistista ja saa meidät tavoittelemaan toisten onnea. Kateus voi kuitenkin olla myös rakentavaa. Se voi saada meidät ponnistelemaan entistä tarmokkaammin oman onnemme eteen. Kateus voi myös paljastaa meille epätasa-arvoa tai epäkohtia, ja toimia polttoaineena niiden korjaamiseksi.

Menestys kasautuu helposti samoille ihmisille. Emme kaikki voi saada samaa unelmapuolisoa, -työpaikkaa tai -perhettä. Onnellisuus ei kuitenkaan ole nollasummapeliä, jossa yhden onni on muilta pois.

Meillä on loputtomasti mahdollisuuksia etsiä onnea, emmekä tiedä, millaisena muut elämämme näkevät. Ei ole mahdoton ajatus, että oma elämämme on jonkun muun mielestä kadehtimisen arvoista.”

”Olen kateellinen eletylle elämälle, juoksemiselle, seksille!”